

Styre: Fakultetsstyret ved Det medisinske fakultet
Styresak: 8/20
Møtedato: 22.01.2020

Dato: 07.01.2020
Arkivsaksnr: 2018/13022-
KRWA

Oppfølging av Grimstadutvalget - videre planer for studieplanarbeid medisin

Bakgrunn

På møte 16. oktober 2019 behandlet fakultetsstyret en strategisak om Grimstadutvalgets rapport (sak 74/19). Til saken ble det orientert om rapporten og de foreliggende anbefalingene, og det ble i tillegg drøftet fakultetets videre strategiske arbeid med studiemodell Vestlandslegen. Styret fattet følgende vedtak:

«Fakultetsstyret gir sin tilslutning til at fakultetet igangsetter sitt studieplanarbeid for Vestlandslegen, neste byggetrinn i Alrek (byggetrinn 4) og digitalisering av laboratorie- og basalfag, som presentert av prodekan Steinar Hunskår. Fakultetsstyret ber om at en styresak om arbeidet fremlegges styret i møtet i januar 2020.»

Foreliggende sak er derfor en oppfølging av styrevedtaket fra oktober, og inneholder følgende:

- A. Om Grimstadutvalgets anbefalinger om UiBs rolle – volum og samarbeid
- B. Om studiemodell *Vestlandslegen* og om noen premisser for studieplanarbeidet
- C. Om organisering av studieplanarbeidet fremover

Målsettingen er å be styret om tilslutning til hvordan fakultetet ønsker å organisere arbeidet i saken fremover, hvordan sentrale samarbeidspartnere er invitert inn i studieplanprosesser og hvordan tidsplanen for videre arbeid er planlagt.

A. Grimstadutvalgets anbefalinger om UiBs rolle – volum og samarbeid

I Grimstadutvalgets forslag til opptrappingsplan for legeutdanning i Norge er en økning på totalt 440 studieplasser fordelt mellom dagens fire utdanningssteder i medisin. Det er foreslått at UiB får en økning på 120 studieplasser, fordelt på årene 2021 – 2024, jfr. tabell fra utvalgets rapport (side 110):

Nye studieplasser	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Sum per lærested
NTNU	15			25	25			65
UiB	20	40	40	20				120
Trepartssamarbeid UiB-UiS-SUS*				20	40	10		70
UIT			25					25
UIO				50	50	70	60	230
	35	40	65	95	75	70	60	440

*Synliggjøring av totalt 70 studieplasser som del av 6-årig integrert løp, trepartssamarbeid UiB-UiS-SUS

I forslaget fra Grimstadutvalget står det at studieplassene som eventuelt fordeles til UiB skal inkludere plasser som inngår i et trepartssamarbeid mellom UiB, UiS og SUS. I rapporten omtales det slik:

«UiB har i skriftlig innspill til utvalget beskrevet en modell med 100 nye studieplasser, der anslagsvis 50 studieplasser var skissert som del av samarbeid med UiS og SUS de tre siste årene av studiet. UiS har på sin side signalisert en kapasitet på 70 studenter i Stavanger, en kapasitet som også SUS står inne for. For å imøtekomme eventuelle samarbeidsrelasjoner med UiS og SUS i en økning, og ta ut potensialet som tegnes opp for regionen, så legges det i opptrappingsplanen inn en økning knyttet til UiB på ytterligere 20 studieplasser. Totalt foreslås det da 120 nye studieplasser med basis i UiB, og det presiseres da at 70 av disse kan inngå i et eventuelt trepartssamarbeid mellom UiB-UiS-SUS. Dette synliggjøres også særskilt i tabellen.»

Videre står det:

«Tabellen synliggjør at de studieplassene som knyttes til UiB, i opptaksårene 2021, 2022 og 2023 – totalt opp til 70 studieplasser – videreføres med lokalisasjon i Stavanger-regionen i årene 2024, 2025 og 2026 – etter de tre første studieårene i Bergen.»

Forslaget til opptrappingsplan baserer seg på utvalgets anbefalinger J, K og L, der samarbeidet på Vestlandet er omtalt slik:

- (J) Utvalget anbefaler at en bygger videre på eksisterende samarbeid i en økt satsing på medisinutdanningen i Stavanger, ut fra den erfaringen og kompetansen som UiB og SUS har.
- (K) Utvalget anbefaler at UiB og UiS som utdanningsinstitusjoner, sammen med kommune- og spesialisthelsetjenestene i Stavanger-regionen, samarbeider om utforming av et helhetlig studieløp, og særlig om de siste studieårene.
- (L) Utvalgets flertall anbefaler at campusløsningen i Stavanger baserer seg på at en gruppe medisinstudenter tas opp og gjennomfører de første studieårene i Bergen (ved UiB) og de siste årene i Stavanger (UiB-UiS-SUS). (Et av utvalgsmedlemmene støtter ikke dette)

I nasjonal sammenheng vil forslaget til opptrapping innebære at UiB går fra dagens 165 studieplasser i medisin til totalt 285 studieplasser.

B. Studiemodell Vestlandslegen – noen premisser for studieplanarbeidet

Beskrivelsen av *Vestlandslegen* nedenfor tar utgangspunkt i UiBs innspill til Grimstadutvalget (jfr. omtale s. 70 i rapporten). Oppdatert med en ramme på inntil 120 studieplasser, kan modellen i korte trekk beskrives slik:

Vestlandslegen skal utdanne leger *på* Vestlandet *for* Vestlandet, og er tenkt som et akademisk kompetanseløft for helsetjenesten i hele landsdelen. Det ønskes opprettet et nytt medisinstudium med inntil 120 studieplasser, med opptrapping over noen år. Ønsket utvidelse ses som en type desentralisert studiemodell, der studentene er i Bergen de tre første studieårene for så å ha sterk tilknytning til en annen lokalisasjon på Vestlandet de tre siste studieårene (4. - 6 studieår). Den viktigste lokalisasjonen i et nytt studium vil være Stavanger, og UiB ser for seg sterkt utvidet bruk av SUS. Ved fullskala drift med 120 nye studieplasser anslås det en fordeling med 70 studenter i Stavanger de tre siste årene, 25 studenter i Bergen, 15 studenter i Haugesund og 10 studenter i Førde. Kapasiteten i Stavanger ønskes oppbygd først.

Som en videre oppfølging av opptrappingsplanen fra Grimstadutvalgets rapport (tabell 20) kan forslag til en detaljert opptrappingsplan fra fakultetet sin side se slik ut:

Nye studieplasser	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Sum per lokalisasjon
UIB	20	40	40	20				120
Trepartssamarbeid UiB-UiS-SUS				20	40	10		70
Helse Fonna						15		15
Helse Førde						10		10
Studenter ved UiB 6-årig løp						5	20	25

Det må presiseres at opptrappingsplanen bygger på en forutsetning om raske vedtak om tildeling og opptrapping av nye studieplasser, og at årsplanene eventuelt må forskyves i forhold til tidspunkt for vedtak og en rimelig planleggingshorisont.

Overordnede premisser for studiemodell Vestlandslegen

Fakultetet planla i tidsrommet 2009-2015 en større studieplanrevisjon som førte fram til studieplanen Medisin 2015, som nå er i slutten av sin implementering. Første studentkull som har gjennomført Medisin 2015 fullt ut, vil ta avgangseksamen våren 2021.

Basert på et betydelig utredningsarbeid på forhånd, en rekke ulike vedtak i fakultetets organer og detaljert timeplanarbeid samt implementeringen av studieplanen siden høsten 2015, ønsker fakultet i størst mulig grad å bruke disse erfaringene inn i arbeidet med Vestlandslegen. Det nye studiet skal være nytt, annerledes og med en helt ny struktur, samtidig som man må finne mest mulig synergier med Medisin 2015 og ikke minst legge opp til en logistikk som gjør at studieplanene kan fungere ved siden av hverandre. Dette gjelder både innhold, pedagogikk, areal, studieadministrativ oppfølging, bruk av undervisningskrefter og praksisarenaer.

På bakgrunn av dette ønsker fakultetet å vedta noen overordnede prinsipper for studieplanarbeidet allerede nå, til nytte for utredningsgruppene og for å spare tid i forhold til viktige beslutninger som uansett må tas om ikke så lenge. Disse prinsippene må likevel ikke være så detaljerte av de hindrer godt innovativt arbeid, kreativitet og lokale tilpassinger i

samarbeidende helseforetak.

Om organisering:

- 1) Vestlandslegen skal være *et eget studieløp (studieprogram/studieretning)* som kandidater søker seg inn på. Ved opptakstidspunktet må søkere angi f.eks. Stavanger som lokalisasjon de tre siste studieårene.
- 2) Semesterstart bør i utgangspunktet være i januar hvert år, dvs. i vårsemesteret, og kullet bør være samlet de første tre årene. For de siste tre årene kan kullet enten være udelt, eller man kan tenke seg oppdelinger/ombytting av rekkefølge av emner/deler for å fordele undervisningstrykk. Kullet skal avslutte studiet samlet.
- 3) Studiet skal ha en oppbygning med 1. – 3. studieår i Bergen. For 1. – 3. studieår vil sentrale samarbeidspartnere være Haukeland universitetssjukehus, Haraldsplass Diakonale sykehus, kommunehelsetjenesten i Bergen og omkringliggende kommuner. I tillegg vil tilknytningen til Alrek helseklynge være viktig.
- 4) For 4. – 6. studieår vil basis være teoretisk og praktisk undervisning med fast lokalisering ved våre samarbeidende sykehus og tilhørende kommunehelsetjeneste på Vestlandet. Tilknyttet SUS må fakultetet bygge opp faglige og administrative funksjoner som kan drive legeutdanning i de fleste kliniske fag, med et betydelig antall vitenskapelige stillinger, herunder forskningsfasiliteter. Ved sykehusene i Førde og Haugesund ser en for seg utdanningsmodeller av liknende type som NTNU-Link i Trøndelag og Finnmarks- og Bodø-modellene ved UiT. Også her vil det måtte foretas betydelige økninger i ressursene lokalt i forhold til i dag.
- 5) Undervisning i første studieår kan være felles med andre studieprogram, hvis det under planleggingen viser seg å være formålstjenlig.
- 6) Studiet skal ha en semesterinndeling med 18 uker per semester, med 4 ukers valgfrie kurs i januar måned f.o.m. 3. studieår (emnetilbud felles med studieplan Medisin 2015)
- 7) Ett emne skal som hovedregel tilsvare ett semester.
- 8) Studiet skal ivareta internasjonalisering som sentralt tilbud for inn- og utreisende studenter i ett eller flere semestre. Tilbudet for innreisende studenter kan vurderes å samordnes med studieplan Medisin 2015.
- 9) Fordi to studieplaner skal fungere samtidig, må man planlegge en god logistikk tilpasset studieplan Medisin 2015 for studentflyt og klinisk undervisning og praksisperioder, slik at belastningene for undervisere og praksisarenaer blir fordelt best mulig.

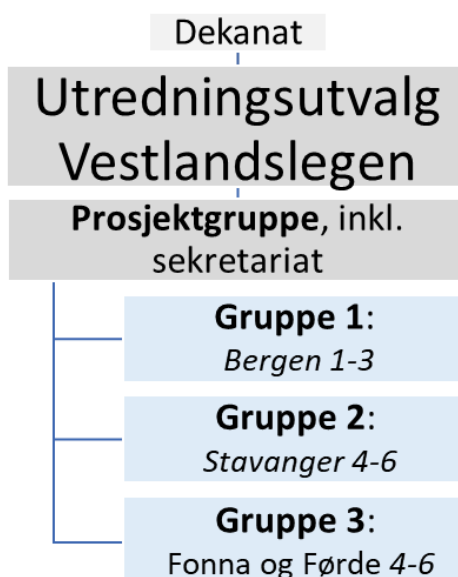
Om læringsutbytte, faglig innhold og pedagogiske føringer:

- 10) Læringsutbytte for studiet skal være i tråd med føringene for medisin i RETHOS (forskrifter og retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene). Det samme gjelder føringer for praksis (omfang og fordeling) i spesialist- og kommunehelsetjenesten.
- 11) Læring av kliniske ferdigheter og kliniske undersøkelser skal være i tråd med nasjonale oversikter (lister) fastsatt av de nasjonale utdanningsmøtene i medisin.
- 12) Studieelementer i Vestlandslegen skal – i likhet med studieplan Medisin 2015 – organiseres under tre tematiske søyler; fagsøyle, profesjonssøyle og akademisk søyle.
- 13) Det overordnede læringsmålet for 1. – 3. studieår er tenkt som følgende:
Kandidaten skal ha grunnleggende basalmedisinsk og klinisk kompetanse og kunne gjennomføre en fullstendig klinisk undersøkelse/være journalkompetent.
- 14) Det overordnede læringsmålet for 4. – 6. studieår er tenkt som følgende:
Kandidaten skal kvalifisere for autorisasjon som lege og for LIS1-stilling.

- 15) Fagfordelingen skal ta utgangspunkt i den vedtatte fordelingen i Medisin 2015. For å gi rom for nye tiltak og tema og ønskelige lokale tilpassinger i en regional samarbeidsmodell, bør det frigis en studiepoengramme på inntil 15 % i alle fag for omfordeling i form av både mulig reduksjon, tilbakeføring eller styrking.
- 16) Studiet skal i perioden 3. – 5. studieår inneholde en obligatorisk skriftlig fordypningsoppgave (hovedoppgave) med et omfang på 20 studiepoeng. I arbeidet med oppgaven skal studentene følge tilsvarende retningslinjer som for studieplan Medisin 2015.
- 17) Studiet skal planlegges med en variasjon i studentaktive og tradisjonelle undervisningsformer. Studentaktiv læring skal være den dominerende undervisningsformen i studiet, herunder team-basert læring (TBL). Det bør være en nærmere angitt begrensning på antall forelesninger per uke.
- 18) Den digitale læringsplattformen i studiet er Mitt UiB (Canvas).
- 19) Det skal særskilt utredes utvikling og bruk av digitale læringsressurser innen laboratorie- og basalfag, eventuelt også for kliniske fag. Slike skal om mulig delvis erstatte tradisjonelle undervisningsformer. Både nye former for fysiske læringsarealer, ferdighetssenter, ny pedagogisk teknologi og annen undervisningsinnovasjon bør tas i bruk. Det må her også sikres samarbeid med tanke på utvikling av nye arealer/bygg i Alrek helseklynge.
- 20) Hvert semester skal avsluttes med en semestereksamen, skriftlig og/el muntlig/praktisk. Studentene skal delta på felles OSKE-eksamener som avvikles i hhv 6. og 12. semester for Medisin 2015. Studentene skal også ha andre felles avsluttende eksamener i 12. semester, inkludert nasjonale prøver.

C. Om organisering av studieplanarbeidet fremover

For å kunne jobbe systematisk med detaljering av de overordnede føringene for en ny studiemodell er det planlagt en organisering som legger vekt på bred involvering og beslutninger forankret i et felles utredningsutvalg. Utvalget vil bestå av tre utredningsgrupper med ulike mandat, og med en sammensetning som speiler de aktuelle samarbeidspartnerne om de respektive studieårene. En illustrasjon av modellen følger her, etterfulgt av korte beskrivelser av utvalg/grupper:

Utredningsutvalget for Vestlandslegen: skal bestå av samtlige representanter i gruppe 1-2-3, og skal ha felles møtepunkt 1-2 ganger per semester. Hovedarbeidet foregår i gruppene, og ved stormøter vil det dels legges opp til møtetid i plenum, dels gruppevis møtetid. Ledere og medlemmer i utredningsutvalget utpekes av fakultetet, etter forslag fra fakultetets institutter og enheter, samt fra samarbeidende helseforetak og institusjoner. Utvalget rapporterer til dekanatet. Fakultetsstyret blir orientert om framdrift og resultater på passende tidspunkt. Fakultetsstyret skal også gjøre endelige vedtak om ny studieplan, eventuell igangsetting og bruk av ressurser.

Prosjektgruppen for utredningsutvalget vil bestå av ledere og nestledere i de tre gruppene. I tillegg vil det være en administrativ koordinator knyttet til hver av gruppene 1-3 som inngår i sekretariatet. Leder av utredningsutvalget leder også prosjektgruppen.

Gruppe 1 vil ha som mandat å utrede de tre første studieårene av studieplanen, en plan med base i Bergen. Overskriften for gruppen vil være *Bergen 1-3*.

Gruppe 2 utreder 4. – 6. studieår av studieplanen, med regional base i Stavanger. Gruppens overskrift vil være *Stavanger 4-6*.

Gruppe 3 skal se nærmere på en modell der samarbeidet med Helse Fonna og Helse Førde ivaretas. Denne gruppen vil ha overskriften *Fonna og Førde 4-6*.

Haukeland universitetssjukehus/Helse Bergen må som regionsykehus være involvert i alle gruppene, med tanke på oppgave- og fagfordeling og hvilke funksjoner som eventuelt må/kan legges til studieårene 1-3 eller 4-6.

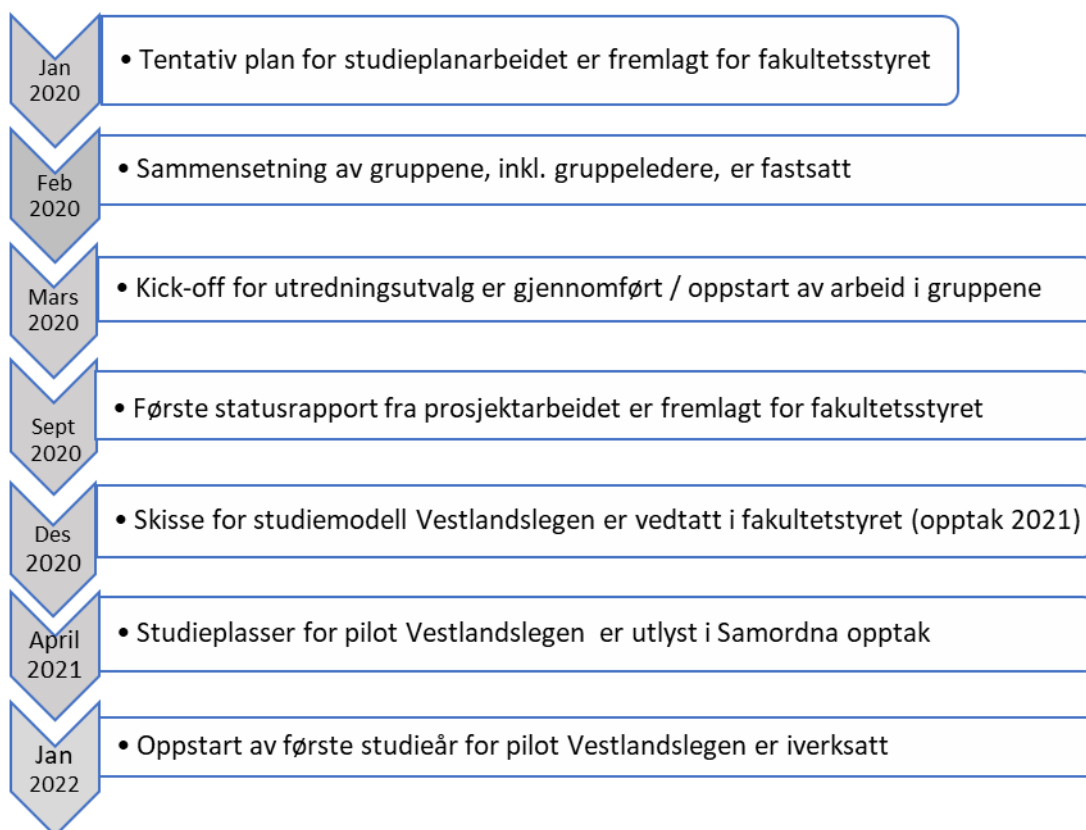
I tråd med Grimstadutvalgets tilråding skal et mulig trepartssamarbeid (SUS-UIS-UiB) ivaretas på alle nivå i organiseringen. Fakultet vil derfor i samsvar med sin meddelelse til Grimstadutvalget invitere UiS inn i studieplanarbeidet på et senere tidspunkt. I tillegg vil det være viktig å inkludere den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det er aktuelt å involvere fylkeskoordinatorene som allerede er tilknyttet UiB, i tillegg til representanter fra den kommunale helsetjenesten.

Studentrepresentasjon skal sikres i studieplanarbeidet.

Tidsplan for milepæler i studieplanarbeidet

Vedlagte planfigur (se neste side) tar utgangspunkt i vedtak om første opptak januar 2022. Dette baseres på tildeling av studieplasser senest høsten 2020. Ved senere tildeling, må planen skyves tilsvarende.

Når det gjelder nødvendig arealdisponering ved en kapasitetsøkning i medisinstudiet så har fakultetet tett dialog med universitetsledelsen og Eiendomsavdelingen UiB om oppstart for prosjektering av nytt byggetrinn i Alrek helseklynge.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar oppstart av studieplanarbeid for studiemodell Vestlandslegen i samsvar med saksforelegget. Dekanaten får fullmakt til å oppnevne representanter i gruppene som skal utgjøre et utredningsutvalg, herunder sammensetning av en prosjektgruppe. Videre gis fullmakt til å utarbeide et detaljert mandat for gruppene, bygd på prinsippene som er presentert.

En statusrapport fra prosjektarbeidet fremlegges for fakultetsstyret i møte september 2020.

Per Bakke
dekan

Heidi Annette Espedal
fakultetsdirektør